

STRATEŠKE PREDNOSTNE NALOGE EVROPSKEGA BANČNEGA ORGANA

1. Evropski bančni organ (EBA) se je z upravnim odborom in odborom nadzornikov dogovoril o ključnih prednostnih nalogah organizacije v letu 2021 in te vzel kot podlago za načrtovanje svojih programov. Z izbruhom koronavirusne pandemije sta se družba in bančni sektor znašla pred pomembnimi nenadnimi izzivi. Posledično je bil delovni program organa EBA za leto 2020 prilagojen tako, da bi ob upoštevanju teh razmer obravnavali trenutne težave, hkrati pa bi zagotovili, da se obstoječa pooblastila še vedno izvajajo, nekatera od njih pa bi preložili. Organ EBA je prav tako znova proučil svoje načrte za leto 2021 in prerazporedil svoje prednostne naloge ter kot novo horizontalno prednostno nalogo določil odpravljanje posledic pandemije covid-19.
2. Ne glede na težave, ki jih povzročajo te izredne razmere, si bo v letu 2021 močno prizadeval za pravočasno izvajanje vseh pooblastil, ki sta mu jih naložila sozakonodajalca. Ena od ključnih prilagoditev delovnega programa za leto 2020 je bila preložitev izvedbe stresnega testa za celotno EU z leta 2020 na leto 2021, da bi se banke lahko osredotočile na svoje osrednje dejavnosti in zagotovile njihovo nemoteno delovanje ter strankam pomagale čim prej na začetku pandemije. Izvedba stresnega testa za celotno EU v letu 2021 bo ključna za oceno odpornosti finančnih institucij na nadaljnji neugoden razvoj na trgu, kar bo leta 2021 glede na krizo zaradi koronavirusne pandemije posebno pomembno.
3. V dejavnostih organa EBA so pričakovani rezultati za prihodnje leto razvrščeni na podlagi nalog, opredeljenih v uredbi o ustanovitvi organa, in ustrezne zakonodaje EU o bančnem sektorju. Vključujejo naloge, ki temeljijo na zakonodaji o pregledu evropskih nadzornih organov in nedavnih regulativnih spremembah, sprejetih v odziv na trenutne gospodarske razmere.
4. Priprava tega dokumenta je bistvena za odločitve, na katerih področjih bo organ EBA osredotočil svoje delo v letu 2021 in katerim področjem bi moral nameniti svoje vire. Posebne prednostne naloge in roke mora do 30. septembra 2020 odobriti odbor nadzornikov organa EBA na podlagi predloga upravnega odbora.
5. Organ EBA se zaveda, da so trenutne gospodarske razmere težke, zato je pripravljen dodatno prilagoditi svoje delo, če bo to potrebno zaradi izrednih zahtev, povezanih s koronavirusno krizo, hkrati pa opravljati svoje temeljno poslanstvo, tj. ohranjanje trdnega bonitetnega okvira za spodbujanje finančne stabilnosti in zaščite vlagateljev ter potrošnikov.
6. V delovnem programu so opredeljena tudi področja, ki bi jih lahko v prihodnosti izboljšali, vključno z morebitno spremembo ali razširitvijo sedanjih pooblastil. Za te spremembe so potrebne zakonodajne spremembe in odobritev upravljavskih organov EBA.
7. Pri načrtovanju se upoštevata tudi strateški prednostni nalogi Unije, ki ju je organ EBA opredelil za obdobje 2020–2022, in sicer vzdržnost poslovnih modelov in ustrezne strukture upravljanja. Konkretno sta ti temi obravnavani v strateški prednostni nalogi II (pregled in nadgradnja okvira

za stresne teste za celotno EU), strateški prednostni nalogi III (vzpostavitev integriranega podatkovnega vozlišča EU, izkoriščanje okrepljenih tehničnih zmogljivosti za izvajanje prožnih in celovitih analiz) in v horizontalni prednostni nalogi a) (vzpostavitev kulture dobrega in učinkovitega upravljanja ter dobrega ravnanja v finančnih institucijah).

8. K temu delovnemu programu je prvič prispeval novoustanovljeni Svetovalni odbor za sorazmernost (ACP). Ena njegovih nalog je pripraviti priporočila, kako bi bilo mogoče delovni program izboljšati, da bi se upoštevala posebna odstopanja, značilna za sektor. Svetovalni odbor za sorazmernost je za to prvo leto odboru nadzornikov organa EBA predložil pismo s priporočili, v katerem je predlagal možne izboljšave ukrepov sorazmernosti za pet izbranih tem, in sicer za i) bonitetno ureditev za investicijska podjetja (IFD/IFR), ii) revidirane smernice o SREP, iii) smernice o notranjem upravljanju, iv) stroške študije o skladnosti s predpisi in v) predloge za razkritje okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj. Prispevek Svetovalnega odbora za sorazmernost bo vključen med izvajanjem delovnega programa za leto 2021, odbor pa ga bo ocenil ob pripravi naknadnih pripomb, ki bodo vključene v letno poročilo organa EBA za leto 2021.

Opredelitev posebnih prednostnih nalog za leto 2021

I. Podpora uvedbi svežnja ukrepov za zmanjšanje tveganja in izvajanju učinkovitih instrumentov za reševanje

9. Temeljna prednostna naloga za leto 2021 bo še naprej celovito izvajanje nove direktive in uredbe o kapitalskih zahtevah (CRD/CRR), direktive o sanaciji in reševanju bank (BRRD), direktive o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij (IFD) in uredbe o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja (IFR), na podlagi katerih je organ EBA pridobil več pooblastil za nadaljnjo krepitev odpornosti in rešljivosti bank in investicijskih podjetij v EU. Konec leta 2019 je organ EBA prejel več kot sto novih pooblastil. Številna med njimi mora začeti izvajati v manj kot dveh letih. Preostala se bodisi ponavljajo, ker odražajo vlogo organa EBA pri spremljanju dobrega in usklajenega izvajanja enotnega pravilnika v EU, bodisi se nanašajo na v prihodnost usmerjeno perspektivo, pri čemer organ EBA deluje kot organizacija, pooblaščen za opazovanje in svetovanje.
10. Organ EBA bo pooblastila izvajal v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi leta 2019 in opredeljenimi v različnih časovnih načrtih. Časovni načrt za nove pristope na področju tržnega tveganja in kreditnega tveganja nasprotne stranke¹. vsebuje celovit pregled pričakovanih rezultatov organa EBA na tem področju in opis, kako ta namerava zagotoviti nemoteno izvajanje novih pristopov v EU. Organ EBA je objavil tudi časovne načrte v zvezi s svežnjem ukrepov za zmanjšanje tveganja², v katerem so pooblastila osredotočena predvsem na področja upravljanja in prejemkov, velikih izpostavljenosti, reševanja bank ter poročanja in

¹ <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-for-the-new-market-and-counterparty-credit-risk-approaches-and-launches-consultation-on-technical-standards-on-the-ima-under>

² <https://eba.europa.eu/eba-publishes-its-roadmap-risk-reduction-measures-package>

razkrivanja informacij. V časovnih načrtih je pojasnjeno zaporedje pooblastil in razlogi za njihovo prednostno razvrstitev, njihov cilj pa je tudi zagotoviti predhodno razumevanje pooblastil in nekaterih smernic politike. Organ EBA bo s tem delom prispeval k temu, da bo enotni evropski pravilnik celovitejši, bolj sorazmeren in da bo lahko odražal razvoj v bančnem sektorju.

11. Organ EBA bo pripravil tudi tehnične standarde, smernice in poročila v podporo pravočasnemu izvajanju nove bonitetne ureditve za investicijska podjetja.³ Pri tem novem namenskem in prilagojenem režimu se za opredelitev tveganj, ki jih povzročajo ta podjetja, uporabljajo ključne metrike, kot so skupna upravljana sredstva ali dnevni tok trgovanja, zaradi tveganj, ki jih pomenijo za stranke in trge, pa bodo zanje veljale zahteve glede kapitala 1. in 2. reda. Za zagotavljanje zdravega okolja za vlagatelje, ki se zanašajo na te storitve, so bistveni tudi drugi vidiki, kot so likvidnostne zahteve, meje koncentracije, tveganja, povezana s trgovanjem, in zahteve glede poročanja in razkritij.
12. Organ EBA si bo še naprej prizadeval tudi za povečanje sposobnosti bančnega sistema EU za pokrivanje izgub. Rešljivost bank se je od začetka izvajanja direktive o sanaciji in reševanju bank izboljšala, k temu pa bodo prispevale tudi okrepljene zakonodajne določbe. Organ EBA bo za dokončanje zakonodajnega okvira poskrbel predvsem tako, da bo Komisiji predložil več regulativnih tehničnih standardov, namenjenih zagotavljanju ustrezne določitve minimalnih zahtev glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL) ter poročanja o njih. Poleg tega na podlagi izkušenj iz zadnjih let in ob čim popolnejšem uresničevanju svojega osrednjega poslanstva in vloge razvija najrazličnejše pobude, da bi omogočil zadostno konvergenco in operacionalizacijo različnih faz sanacije in reševanja. Izvedel bo poglobljene analize ocene rešljivosti in opredelitve praks oviranja ter skladnosti meril, ki se uporabljajo za določanje kritičnosti storitev in funkcij.
13. Organ EBA bo poleg spremljanja dobre prakse in konvergence spodbujal operacionalizacijo instrumentov za reševanje ter vzajemni učinek s predpisi o vrednostnih papirjih in konkurenci. Še naprej bo obravnaval pomembne povezave med sanacijo in reševanjem, pri čemer se bo osredotočil zlasti na pomembne vidike sanacijskih kazalnikov in ukrepov za zgodnje posredovanje. Poleg tega bo zagotovil, da bodo kolegiji pripravljene na zelo izjemne situacije in da bodo pošteno in učinkovito obravnavali osrednje teme, zlasti v zvezi s ključnimi operativnimi vidiki načrtov za reševanje, odpravo ovir za rešljivost in določanjem minimalnih zahtev glede kapitala in kvalificiranih obveznosti.

II. Pregled in nadgradnja okvira organa EBA za stresne teste za celotno EU

14. Organ EBA se je po izbruhu bolezni covid-19 odločil, da bo stresne teste za celotno EU preložil na leto 2021.⁴, s čimer je zmanjšal neposredno operativno breme za banke v teh težavnih okoliščinah, hkrati pa podaljšal razprave o prihodnjih spremembah okvira.

---

³https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Regulation%20and%20Policy/Investment%20Firms/884436/EBA%20Roadmap%20on%20Investment%20Firms.pdf

⁴ <https://eba.europa.eu/eba-statement-actions-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>

15. Postopek v letu 2021 bo podobno zasnovan z vidika metodologije, vzorca in časovne razporeditve, kot bi jo imel leta 2020. Metodologija bo verjetno ostala enaka, popravljenih bo le nekaj tipkarskih napakah, dodana pa bodo še nekatera vprašanja (v zvezi z deviznim trgom, moratoriji in javnimi jamstvi ter drugimi spremembami uredbe), ki so postala pomembnejša in bi jih bilo treba obravnavati bolj strukturirano kot v odgovorih na pogosta vprašanja o deviznem trgu.
16. Testi, opravljeni v letu 2021, bodo podlaga za delo organa EBA v zvezi s strateško prednostno nalogo Unije glede nadzora nad vzdržnostjo poslovnih modelov, in sicer z zagotovitvijo točnih kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o finančnem stanju bančnega sektorja EU.
17. Organ EBA je začel razmišljati o bolj strukturnih dolgoročnih spremembah. Pri stresnih testih za celotno EU bo še naprej šlo za mikrobonitetni pregled, katerega namen bo opredelitev tveganj za nadzornike in banke ter zagotavljanje informacij o zdravju bančnega sistema za trg. Cilj je, da bi ta postopek bolj vključili v nadzorne procese in banke še močnejše spodbujali k nadaljnemu razvoju okvirov za obvladovanje tveganj.
18. Kot prvi korak na tej poti je organ EBA organiziral več delavnic in okroglih miz, da bi z vsemi zadevnimi deležniki, vključno z akademskimi krogi in industrijo, razpravljali o preteklih izkušnjah in morebitnih novih pristopih. Januarja 2020 je bil objavljen dokument za razpravo o dolgoročnih spremembah stresnih testov, da bi se uradno zbrali prispevki različnih deležnikov. Organ EBA bo na podlagi prejetih povratnih informacij skupaj s pristojnimi organi in enotnim mehanizmom nadzora oblikoval novo metodologijo, ki v stresne teste za celotno EU ne bo vpeljana pred letom 2023.

III. Vzpostavitev integriranega podatkovnega vozlišča EU z izkoriščanjem okrepljene tehnične zmogljivosti za izvajanje prožnih in celovitih analiz

19. Organ EBA bo lahko od leta 2021 zunanjim deležnikom, vključno s pristojnimi organi in zakonodajalci EU, zagotovil pravočasnejše in celovitejše analize, ki bodo temeljile na dokazih. Ker je bil glavni namen projekta podatkovnega vozlišča EU zagotoviti celovitejše ocene učinka in sorazmernosti, organ EBA pričakuje večje število zahtev pristojnih nacionalnih organov in zunanjih deležnikov za podatke. Z doseganjem večje reprezentativnosti bodo tudi mere tveganja in ukrepi politike zanesljivejši, kar bo prispevalo k ohranjanju raznolikosti v bančnem okolju EU.
20. Organ EBA bo deloval kot podatkovno vozlišče v službi pristojnih organov in javnosti. Kot je potrdil njegov odbor nadzornikov, bodo kvantitativni podatki iz tretjega stebra čim bolj vključeni v podatke nadzorniškega poročanja, organ EBA pa bo deloval kot središče za razkritja v okviru tretjega stebra.
21. Zdaj je obseg podatkov, ki jih je treba sporočiti, omejen na nadzorne podatke in matične podatke, ki se zbirajo v registru kreditnih institucij in registru plačilnih institucij. Ta nabor bo kmalu razširjen. Poleg drugih zahtev bo moral organ EBA v letu 2020 zbirati podatke o reševanju za vse banke. Z novim svežnjem direktive oziroma uredbe o kapitalskih zahtevah se

bo vzpostavil nov register investicijskih podjetij in tudi za te subjekte se bodo zbirali nekateri nadzorni podatki. Organ EBA bo okrepil svojo vlogo pri nadzoru nad preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma, ki ga izvajajo nacionalni organi, in bo moral povečati tudi svojo vlogo pri zbiranju, analizi in razširjanju informacij v zvezi s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma ter nadzorom nad preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma. Zbiral bo podatke o goljufijah v zvezi s plačili v skladu s svojimi smernicami o poročanju o goljufijah. Vplivi na vire bodo izhajali iz kanalov, povezanih z raziskovanjem, razširjanjem in analizo podatkov, morda pa tudi iz rezultatov študije izvedljivosti celovitega okvira EU za poročanje. Te dodatne zahteve bodo izpolnjene s pomočjo iste platforme EUCLID.

22. Podatkovno vozlišče organa EBA je ključno tudi pri njegovem delu v zvezi s strateško prednostno nalogo Unije glede nadzora nad vzdržnostjo poslovnih modelov, saj bo to podatkovno vozlišče izhodišče za analitično delo tega organa, ki je potrebno kot podpora za analitično delo v zvezi s poslovnimi modeli bank.

IV. Prispevanje k dobremu razvoju finančnih inovacij in operativni odpornosti v finančnem sektorju

23. V letu 2021 se bo organ EBA še naprej osredotočal na zagotavljanje tehnološke nevtralnosti pri regulativnih in nadzornih pristopih. To bo dosegel tako, da bo spremljal razvoj in podpiral izmenjavo znanja med nadzorniki ter skupna regulativna in nadzorna stališča prek svojega središča znanja o finančni tehnologiji in skupnega foruma spodbujevalcev inovacij (EFIF) evropskih nadzornih organov, kot tudi s tematsko analizo in morebitnimi odzivi politike. Posebna delovna področja bodo vključevala platformizacijo, regulativne in nadzorne tehnologije, nadaljnje delo v zvezi z operativno odpornostjo ter razumevanje razvoja na področju kriptosredstev, umetne inteligence in masovnih podatkov.

V. Vzpostavitev infrastrukture v EU za vodenje, usklajevanje in spremljanje nadzora nad preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma

24. S pregledom evropskih nadzornih organov sta se v letu 2020 znatno povečala vloga in poslanstvo organa EBA v zvezi s preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma. Organ EBA bo še naprej usmerjal razvoj politike ter spodbujal njeno učinkovito in dosledno izvajanje pri pristojnih nacionalnih organih. Leta 2021 bo zbral kvalitativne in kvantitativne informacije, da bi vzpostavil podatkovno zbirko, ki bo spodbujala izmenjavo informacij med pristojnimi nacionalnimi organi in podpirala nove kolegije za preprečevanje pranja denarja. Organu EBA bo tudi omogočila, da ugotovi, kje so šibke točke, in od pristojnih nacionalnih organov zahteva, naj jih raziščejo in obravnavajo. Strategija tveganja bo podpirala tematske ocene tveganja pristojnih nacionalnih organov, da se zagotovi učinkovito obravnavanje tveganj na ravni EU.

VI. Priprava politik za upoštevanje in obvladovanje okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj

25. V letu 2021 bo treba spodbujati boljše razkrivanje, upravljanje in obvladovanje okoljskih, socialnih in upravljavskih dejavnikov tveganja. Organ EBA bo pripravil poročilo o vključitvi teh dejavnikov v upravljanje tveganj v institucijah in v nadzor, v katerem bo določil usmeritev politike, kazalnike in metode za upravljanje okoljskih, socialnih in upravljavskih vidikov, obvladovanje tveganj in nadzor. Pripravil bo tudi izvedbeni tehnični standard za razkritja okoljskih (npr. podnebnih), socialnih in upravljavskih dejavnikov v okviru tretjega stebra, v katerem bodo opisani tudi kvalitativni in kvantitativni podatki, povezani z njimi. Poleg tega bo podpiral in spremljal tržna prizadevanja za izboljšanje pristopov k analizi scenarijev in stresnemu testiranju, hkrati pa zbiral dokaze o bonitetni obravnavi sredstev, povezanih z okoljskimi in/ali socialnimi cilji. Še naprej bo tudi sodeloval v svetovnih, evropskih in nacionalnih pobudah v zvezi s tem.

Osredotočenost na horizontalne prednostne naloge za leto 2021

26. Organ EBA bo na podlagi horizontalnih strateških prednostnih nalog v letu 2021 posebno pozornost namenil naslednjima temama:

a. Vzpostavitev kulture dobrega in učinkovitega upravljanja ter dobrega ravnanja v finančnih institucijah

27. Organ EBA si bo prizadeval zagotoviti, da bodo vprašanja v zvezi z upravljanjem, ravnanjem, vključno z obravnavo strank in preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma, ter dejavniki vzdržnosti primerno zajeti v ustreznih nadzornih okvirih, zlasti z zagotavljanjem, da se bodo ustrezno obravnavala vprašanja v zvezi z upravljanjem in ravnanjem, tudi prek okvira notranje kontrole finančnih institucij. Ta horizontalna prednostna naloga temelji na strateški prednostni nalogi Unije glede nadzora nad ustreznimi ureditvami upravljanja, ki jo je odbor nadzornikov sprejel marca 2020 za delovne programe za leto 2021.

b. Odpravljanje posledic pandemije covid-19

28. Organ EBA bo dejavno spremljal in blažil učinke pandemije covid-19 na banke EU ter spodbujal usklajeno ukrepanje pristojnih organov. Okrepil bo ocenjevanje kakovosti sredstev ter spremljanje uporabe moratorijev in javnih jamstev, da bi zagotovil, da bo metrika tveganj ostala zanesljiva in da bodo banke lahko podprle okrevanje ter se bodo lahko spopadle z morebitnimi vse večjimi izgubami. Glede na razvoj pandemije in gospodarskih razmer bo prav tako ključnega pomena, da se bankam zagotovi jasnost glede časovnega okvira za odpravo omejitev izplačila dividend in ponovno vzpostavitev kapitalskih rezerv.
29. Koronavirusna bolezen je hkrati spodbudila organ EBA, da bo v prihodnjih letih postal v celoti digitalizirana agencija. Ta cilj je že vključen v strategijo na področju informacijske tehnologije, ki jo je svet nadzornikov potrdil decembra 2019. Organ EBA je med pandemijo sicer zagotovil

neprekinjeno delovanje, vendar bo njegov naslednji korak nadgraditi sisteme in postopke, da bi izboljšal uspešnost, varnost podatkov, pretok informacij pristojnim organom ter javnim in drugim institucijam ter varnost zaposlenih in postal odpornejši.